

Ons ziekenhuis is een 'dorp in de stad': Jan Van Rompaey trok naar de dialyseafdeling en luisterde naar de gewone en toch bijzondere verhalen van mensen die hier noodgedwongen veel tijd doorbrengen.

DORP IN DE STAD

Jan Van Rompaey

Wachten op een nieuw leven

Hemodialyse. In de gang herken ik de specifieke geur van de afdeling. Patiënten op hoge bedden, via buisjes verbonden met apparaten die hun bloed zuiveren. Wijzertjes trillen, cijfertjes en grafieken flitsen over de schermen. Ze liggen hier aan een kunstnier, drie keer per week, telkens vier uur. Ze lezen of kijken televisie of slapen. Het is er verrassend rustig. Sommigen komen hier al jaren. Ik denk: mocht het mij overkomen, hoe

zou ik dan reageren? En hoe reageren Luc, Maria, August en Eddy?

MARIA (84)

Maria: waar komen jullie vandaan? (De fotograaf) "Ik ben van Leuven."

(Ik) "En ik van Brussel."

Maria: Dedju, een Brusselaar! En wat doet ge nu voor de kost?

(Ik) "Ik ben met pensioen."

Maria: Ah zo! En wat doet ge hier dan?

(Ik) "Met u praten. Hoe oud ben je, Maria?"

Maria: 84 geworden.

(Ik) "Ik wou dat ik zo oud werd."

Maria: "Als ge hier zo blijft rondlopen, manneke, wordt ge zeker zo oud. Ik heb altijd hard moeten werken. Mijn man is jong gestorven, en ik kreeg de zorg over mijn schoonouders én mijn ouders die een grote boerderij hadden, een vierkantshoeve vlak bij mijn huis. Altijd bezig. Tot ze

Maria: "Je moet niet teveel achteruit peinzen, manneke"

mijn beide heupen hebben geopereerd. En dan mijn rug, met als gevolg dat ik haast niet meer kan lopen. En pijn, altijd pijn. En pillen, veel pillen. Die pillen hebben dan mijn nieren kapot gemaakt. De professor zei dat mijn nieren eruit zagen als *verfrommelde appelkes*. Ik moest aan de dialyse."

"Maar ach, 't is hier nog zo slecht niet. Ze komen me halen en ze brengen me thuis met een taxi. Drie keer per week. Ik moet zeggen: in die zes jaar dat ik hier kom, ben ik er flink op vooruit gegaan. En thuis ben ik toch maar alleen. Ik krijg wel bezoek, zo nu en dan. Gisteren zijn twee vriendinnen een *jatteke kaffe* komen drinken. Twee huizen verder woont een schat van een buurvrouw en die komt dan koffie zetten."

"Ik scharrel thuis rond met een looprek en ik heb zo'n stoel op de trapleuning om boven te gaan slapen. Ik trek mijn plan. En ik moet wel zeggen: ik heb prachtige kinderen die alles voor mij doen, een zoon met twee dochters. Zaterdag en zondag bereiden ze voor mij een diner. En dat smaakt, manneke, dat smaakt! Ik mag zelfs kiezen wat ik wil eten. Bijvoorbeeld: het is nu het seizoen van de selder. En dan zeg ik: mannekens, ik zou zo graag eens gestoofde selder eten met *frikandellen* en een *bloempatat*. Dat eet ik dan. Mmmm! Natuurlijk, in de week moet ik eten wat de pot schaft: het OCMW brengt dan een warme maaltijd. Maar vandaag heeft de buurvrouw gebeld. Ik mocht zeggen wat ik vanavond wil. Een croque-monsieur, zei ik. Awel, zei ze, dat krijg je! Goed liefke. Een *wreed* mens, zet er dat maar in."

"Ja, mijn man, die was nog zo jong. Daar mag ik niet aan denken. Je moet niet teveel *achteruit peinzen*, manneke (*tranen*). Soms overvalt me dat, als ik in bed lig, en dan moet ik huilen. Weet je wat ik lelijk vind? Ik heb me kapot gewerkt voor mijn ouders en schoonouders en als ze gestorven zijn heb ik natuurlijk mijn deel gekregen van de vierkantshoeve, een zesde. Maar toen hebben ze mijn invaliditeit afgepakt. Die man van de invaliditeit zei tegen mijn zoon (*imiteert*): uw moeder is een rijke dame! Rijk!? Terwijl ik mijn hele

leven zo hard gewerkt heb. Ik heb meer dan vijftig jaar het huishouden gedaan voor dokter Maertens, de sportarts. Ik maakte het huis schoon en kookte. Hij is me daar nog altijd dankbaar voor, als ik *iets mankeer* staat hij daar, na al die jaren. Zijn kinderen komen ook nog op bezoek."

"Ach, 't is hier zo slecht niet. Ik heb nog een schoon leven"

"Ik kan niet zwijgen. We liggen hier met vier en zien mekaar telkens terug. De man naast mij, die zou ik niet kunnen missen. Interview hem ook maar eens, hij heeft zeker veel te vertellen. Maar ik weet ook wanneer ik mijn mond moet houden: als hij zijn krant leest (*de buurman knikt*). Hij zal hier voor mij vertrekken, want hij wacht op een transplantatie en voor mij doen ze dat niet meer, ik ben te oud. Dat is niet erg, ze moeten eerst de jonge mensen helpen. En ja, ik moet de rest van mijn leven aan de dialyse blijven. Dat is mijn lot, manneke."

"Maar ik verlies de moed niet. Ik laat me elke week naar de bond van gepensioneerden voeren. Twee keer zelfs, want er zijn twee bonden in Holsbeek: Holsbeek centrum en Attenhoven. Straks is het Kerstmis,

dan ga ik naar twee kerstfeesten." "In de wei achter mijn huis staat een *pjeke* en dat heet Camilleke. Dat is echt een verstandig paardje, het kent mij zo goed. Als ik in de deur kom staan, komt het meteen aangehold. Daar heb ik veel plezier van." "Weet je? Ik heb nog een schoon leven. Ze komen me verzorgen, ze

brengen mijn eten, ze komen schoonmaken. Ik moet wel een dieet volgen, natuurlijk, dat doe ik. Ze zeggen ook dat ik moet vermageren. Maar daar begin ik niet meer aan."

EDDY (63)

Eddy: "Gewoonlijk ga ik in Hasselt naar de dialyse, daar ken ik iedereen. Ik ben hier opgenomen voor een onderzoek, om te zien of ik een gecombineerde hart-niertransplantatie aan kan. Daarom moet de dialyse hier gebeuren. Vijftig jaar geleden ging het mis. Eerst dachten ze aan astma, tot ze ontdekten dat het mijn hart was. In de loop van de jaren lieten ook mijn nieren het meer en meer afweten. Een jaar geleden zijn ze met dialyse begonnen." "Een niertransplantatie zou de oplossing zijn, maar ze willen het alleen

Eddy wacht niet alleen op een nieuwe nier, maar ook op een nieuw hart.

Luc: "Zonder vooruitzicht op beterschap hoeft het voor mij niet meer."

doen als ze meteen ook het hart kunnen transplanteren. Dat is natuurlijk een zware ingreep, maar ik zie er niet tegen op: als mijn leven maar verbetert. Eigenlijk kan ik niets meer, ik kan amper wat wandelen."

"Ik heb altijd in de wegebouw gewerkt. Ik reed met de grootste machine die er was, zo'n reusachtige graafmachine om het terrein te nivelleren. Dat was zwaar werk, zo'n mastodont heeft geen vering, je wordt de hele dag dooreen geschud. Slecht voor de rug. Maar ik deed het graag. Zalig om zo'n gigantische machine te bedienen, ik voelde me goed, daarboven."

"En nu hang ik vast aan die dialyse: drie dagen op vakantie, dat gaat niet meer. Je kunt overal wel naar een ziekenhuis stappen, maar dat doe ik niet zo graag, je weet nooit waar je terecht komt".

(De koffie komt eraan, hij mag kiezen tussen een speculoos, een *petitbeurre* of een *madeleine*. Geef me maar een vlaai, lacht hij. Limburger!).

"Vier uur is lang, maar ik lees veel tijdens de dialyse: een boek of een krant (*wijst naar Het Belang van Limburg, naast hem*). Ik heb een vrouw en een dochter én een kleinzoon, maar een bezoek zit er eigen-

lijk niet in: mijn vrouw is gisteren om elf uur 's morgens vertrokken in Wellen met trein en bus en ze is pas om drie uur in de namiddag aangekomen. Niet leuk, maar ik ben toch blij dat ik hier aan dat toestel mag liggen. Anders zou ik er misschien niet meer zijn."

"Met die dialyse heb ik ook mijn duiven moeten opgeven. Ik was duivenliefhebber. Dat was een passie, niet voor de centen. Maar duiven hebben veel zorgen nodig, je kunt het niet maken om ze tussen de dialyses door gauw wat te eten te geven. Ik heb

"Als er geen nieuwe nier komt, organiseer ik een groot afscheidsfeest"

van mijn hart een steen moeten maken: als je je duiven graag ziet, moet je er ook voor zorgen. En dat kon ik niet. Wat ik wel nog heb, zijn zanghanen. Die hebben niet zoveel zorgen nodig: één keer per week wat eten geven en ze zingen als de beste. Soms ga ik nog naar een competitie van zanghanen, zoals ze doen met botvinken."

"Ik hoop nu dat de transplantatie snel kan gebeuren, misschien kan ik

dan weer een normaal leven lijden. Het probleem is dat het voor mijn hart niet te lang meer mag duren: anders ben ik te oud. Voor de nier valt dat nogal mee. Het is dus afwachten. Niet dat ik veel pieker: dan heb je geen leven meer. Hét moment zal zijn als ze me komen zeggen: we hebben een hart en een nier voor u! Dat betekent voor mij: we hebben een nieuw leven voor u.

LUC (37)

Luc: "Ik ben hier veel bezig met mijn iPad: chatten, mailen, surfen. Kijk, hier is een bericht van een vriendin die gisteren op televisie heeft gezien hoe een kind van vijf een nieuwe nier kreeg. Ze vindt dat ik méér recht had op een transplantatie, maar ja, dat heb je niet voor het zeggen."

"Ik ben met een lichte handicap geboren en ook met maar één werkende nier, maar tot mijn zestiende heb ik daar ongehinderd mee kunnen leven. Ik speelde en ravotte, net als mijn kameraden. Ik ging naar school in een medisch pedagogisch instituut, een internaat. Maar toen liet mijn nier het afweten en belandde ik op de afdeling kinderdialyse. Na drie jaar hebben ze me getransplanteerd. Ik herinner het mij alsof het gisteren was: ze belden naar mijn moeder en de school, om te melden dat er een nier beschikbaar was. En dat ik zo snel mogelijk naar Leuven moest komen. Ik was nerveus en bang, het is tenslotte een zware operatie met een lange narcose. Ik werd wakker met de nier van iemand uit Duitsland. Meer kwam ik niet te weten, en meer wilde ik ook niet weten."

"In het begin waren er wel afstotingsverschijnselen, maar die hebben

ze met medicatie onder controle gekregen. Ik heb daarna zeventien jaar zonder problemen met die nier geleefd. Het was een leuke tijd, ik had veel vrienden en ging graag stappen. Na zeventien jaar hebben ze de nier moeten verwijderen. Mijn eigen nier die nog geruime tijd behoorlijk had gewerkt, was inmiddels ook verschrompeld, zodat ik op dit moment zonder nieren leef en op een tweede transplantatie wacht. En

Verblijf voor familie

Wanneer u dicht bij uw familielid wilt overnachten, kunnen logies in campus Sint-Pieter voor u wellicht een oplossing betekenen.

Het verblijf voor familie biedt u eenvoudig ingerichte één- en tweepersoonskamers met ontbijt, aan de prijs van 18 of 10 euro per overnachting.

Vrijwilligers die op vaste tijdstippen aanwezig zijn, zorgen dat u zich thuis kan voelen, ook in moeilijke momenten.

- UZ Leuven campus Sint-Pieter - Brusselsestraat 69 - 3000 Leuven
- Reservatie: tel. 016 33 70 04 tussen 8.30 - 12 uur en 14 -19.30 uur
- Informatie: tel. 016 33 73 20

KHLEUVEN
KATHOLIEKE HOGESCHOOL LEUVEN
ASSOCIATIE KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN

**Kennen
wij mekaar
al?**

Leve de uitvinder van een **goeie tas koffie** in de ochtend zwart met twee klontjes graag **schoenen aan** op zoek in de stad naar interessante **onderwerpen voor thesis** even **relaxen in een gezellige kroeg** super de mensen van het tweede jaar zitten hier ook **gezellig bijpraten tussen pot en pint** of ik vanavond geen **concertje** meepik dat moet je me geen twee keer vragen!

Leer ons kennen op onze INFODAGEN:

14 maart - 12 mei - 27 juni - 12 september 2012

www.khleuven.be

Service Residentie

Populierenhof

POPULIERENLAAN 10 - 3001 HEVERLEE-LEUVEN

☎ 016/20 14 64

24u op 24u verpleegkundige zorgen door eigen medewerkers, in een groene, rustige en veilige omgeving met mogelijkheid tot uitgebreid dienstenaanbod

De zekerheid dat u op ieder moment van de dag of nacht beroep kunt doen op eigen vakkundig personeel.

Genieten van de privacy van uw zelfgerichte flat

Directeur: Dhr. Günther Geeraerts
e-mail: populierenhof@armonea.be
website: www.armonea.be

Omdat uw comfort ons nauw aan het hart ligt!

ThyssenKrupp Monolift geeft vrijheid en zelfstandigheid aan iedereen die problemen heeft met zijn mobiliteit en biedt een oplossing op maat van uw behoeften en wensen.

Trapliften

Huisliften

Platformliften

Alle verdiepingen worden weer bereikbaar!

BEL
☎ 0800 94 365
GRATIS

Wij adviseren u de ideale oplossing, geheel vrijblijvend.

www.thyssenkruppmonolift.be

ThyssenKrupp

Ontslag uit het ziekenhuis?

Landelijke Thuiszorg
helpt gezinnen en bejaarden thuis

Bel 070/22 88 78
of kijk op www.landelijkethuiszorg.be

In Liefde, respect en luisterbereidheid

Speciaal aangepast programma Lourdes ziekenbedevaart

Tijdens deze bedevaart willen we uitdrukkelijk ruimte scheppen opdat elke deelnemer naar eigen vermogen de bedevaart kan volgen met voldoende spirituele momenten.

- Voor wie? Voor niet bedlegerige zieken die willen stilstaan bij hun ziekteproces, voor zij die herstellen van een ziekte, al dan niet met familie en/of begeleiders.
- Hoe? Vernieuwd programma, op maat van elkeen.
- Voldoende keuzemogelijkheden: er worden voldoende keuzeprogramma's voorzien rekening houdend met ieders behoeften en vragen.

- Een groep van gespecialiseerde begeleiders waaronder verpleegkundigen, arts en priester staat dagelijks in voor uw welzijn.
- Optimaal comfort voor elke bedevaarder met beperkte mogelijkheden
- Unieke kans om met het ganse gezin of familie op bedevaart te gaan.

Tijdens deze bedevaart staat het optimale comfort van elke bedevaarder centraal. We hopen u van harte te mogen verwelkomen op deze bedevaart op mensenmaat. Ook familieleden, gezinsleden zijn welkom op deze bedevaart. Ons programma met spirituele achtergrond zal ook hen in het hart weten te raken.

30 JULI TOT 3 AUGUSTUS 2012

Info:
Landelijke beweging
Diestsevest 40, 3000 Leuven
Contactpersoon: Jeroen Thomas
T. 016 28 60 53 - F. 016 28 60 59
jeroen.thomas@boerenbond.be

Inschrijving:
Mgr. Ladeuzeplein 15,
3000 Leuven
bedevaarten@omniatravel.be
T. 016 24 38 16
www.omniatravel.be

Vraag uw brochure:
bedevaarten@omniatravel.be
016-24 38 16 - www.omniatravel.be
Bedevaarten en Pelgrimstochten 2012

ONZE ANDERE
PELGRIMSTOCHTEN:
ASSISI | BALTISCHE STATEN
COMPOSTELA | FATIMA
GRIEKENLAND | ISRAËL
KEVELAER | LISIEUX
LOURDES | MEXICO
PRAAG | ROME | TURKIJE

VLIEGTUIG

AFREIS ELKE MAANDAG EN VRIJDAG
vanaf 18 mei tot 24 september 2012

AUTOCAR

2 AFREISDATA 2012
VIA LISIEUX - LA ROCHELLE:
6 tot 12 juni, 12 tot 18 september

TREIN

3 AFREISDATA 2012: 21 tot 25 mei,
16 tot 20 juli en 10 tot 14 september

LOURDES

OMNIA
TRAVEL

August: "Ik heb het geluk gehad om in een rustoord te belanden. Daar ben ik doodgraag: ze zijn er ongelooflijk vriendelijk!"

nu ben ik alweer twee jaar aan de dialyse."

"Ik woon individueel maar begeleid, dat heet beschermd wonen: elke week komt er iemand een kijkje nemen. Zo'n begeleider kende een jonge blinde vrouw, hij heeft ons bij elkaar gebracht en we zijn een relatie begonnen. Maar ik denk dat haar verwachtingen te hoog gespannen waren, ze had het moeilijk met mijn zwakke gezondheid. Ik moest te vaak naar het ziekenhuis, mijn lichaam kon zo'n relatie niet aan." "Nu is het wachten op een nier. Ik ken de statistieken: de wachttijd schommelt tussen zes maand en vijf jaar. Eén ding weet ik zeker: als ze me ooit zeggen dat er geen nieuwe nier komt, blijf ik nog één maand aan de dialyse. Net genoeg om een groot afscheidsfeest te organiseren, dan stop ik met de behandeling. Dat recht heb ik toch? Het is toch mijn leven geweest? Als er geen transplantatie komt, is alle ellende en pijn voor niks geweest. Besef je wat dat is, telkens weer met trein en bus van Aarschot komen, drie keer per week? Niet dat ik er niet veel voor over heb. Kijk (*wijst naar het scherm*), ik draai aan 385ml per minuut. Ik ben vast de enige die op zo'n hoog debiet zit."

"Ik heb hier een vriendin leren kennen. Geen relatie, maar gewoon een heel close vriendin. We hebben veel aan elkaar. Maar zonder vooruitzicht op beterschap hoeft het voor mij niet meer."

AUGUST (63)

André (*met het deken over zich*): "Ja, ik heb het altijd koud tijdens de dialyse, ik weet niet hoe dat komt. Misschien is het bloed dat ik terugkrijg kouder? Ik ben fabrieksarbeider geweest maar ben nu al een hele tijd invalide. Vijftien jaar, misschien nog langer. Op een gegeven moment hebben ze gezien dat mijn nieren niet normaal functioneerden. Niet dat ik iets voelde, ik wist van niets."

"Eén nier stopte ermee, daarom lig ik hier. Vier uur aan de dialysemachine, dat is lang. Ik kom niet graag, maar ja, ik moet wel. Ik verblijf in een rust-

"Beterschap moet je me niet wensen: dat zit er niet meer in"

oord, in Aarschot. Normaal zou ik thuis zijn, maar mijn vrouw heeft een café en zij kon niet voortdurend voor mij zorgen, die heeft haar handen vol. Ze hebben voor mij een oplossing moeten zoeken en ik heb het geluk gehad om in een home in Aarschot te belanden. Ik mag daar mijn zin doen, ik ben niet echt ziek. Ik ben er wel een van de jongsten." "De tijd gaat hier wel traag. Lezen doe ik niet, van televisiekijken word ik moe. Het is wachten tot de verpleegsters iets komen doen of een koffie brengen, dan gebeurt er weer iets. Ik praat soms wel met de andere patiënten, maar dat zijn natuurlijk geen

vrienden. In Aarschot heb ik wel wat kennissen, daar speel ik petanque."

"Naar het café van mijn vrouw ga ik niet graag. Ik heb een tijd gedronken en je moet de kat niet bij de melk zetten (*lacht*). Maar nu met die nier mag ik niet veel meer drinken. Als er eens iets te doen is, zul je me wel niet met een glas water zien zitten (*huilt*). Dan drink ik misschien een glas wijn, maar altijd hooguit één glas."

"Het schijnt dat ik niet in aanmerking kom voor een transplantatie. Zeggen ze. Het risico is te groot. En dus moet ik hier liggen. Ach, ik leg me erbij neer. Ik weet wat er me

overkomt, maar het kon erger."

"Straks ga ik meteen naar bed, want ik ben altijd doodop als ik thuiskom. En morgen ga ik naar de markt. Daar koop ik wat fruit en iets voor op de boterham dat ze niet in het rustoord niet hebben."

"Dat rustoord, daar ben ik doodgraag. Ze zijn er ongelooflijk vriendelijk, dat vind je nergens en het eten is er zo lekker, zo lekker! Ook al moet ik dan een dieet volgen en ook al moet ik zo weinig mogelijk drinken. Beterschap moet je me niet wensen: dat zit er niet meer in. Maar wens me maar dat ik zo lang als mogelijk in dat rustoord mag blijven." ▀